

Ramon Maria Roca Sastre estimava Granyena perquè era la Vila de la seva novia i esposa, i estimava la Segarra perquè havia nascut a Tàrrrega i visqué a Guissona en la seva infantesa.

Com sabeu va ser el jurista català més important d'aquest segle. Era lleidetà de cor i sentia gran interès per tot allò relacionat amb la terra on va néixer.

Avui la Vila de Granyena fa justícia en proposar el nom de Roca Sastre per a una plaça. Una població que no té el noble orgull dels seus grans homes, és una població malaltissa.

Roca, home de la Segarra, era, com ho diu el seu pare, una roca fermament arrelada a la terra, la qual com a fill de país d'agricultors estava acostumat a estudiar atentament i amb amor els seus problemes.

Ramón Mª Roca Sastre estimava Catalunya i el Dret Català i sempre va escriure i lluità per protegir l'Agricultura.

En el pati de la Universitat de Cervera hi ha una placa commemorativa amb el seu nom, entre els Compiladors del Dret Civil Català. -Té la Medalla de Plata de la província de Lleida otorgada l'any 1.969. - A Guissona té un carrer i de Tàrrrega n'es fill predilecte, a més de l'Homenatge Centenari del seu naixement, que tots coneixeu. Era natural, doncs, que estimés Granyena perquè era la Vila de la seva esposa i on va festejar.

Ara m'agradaria explicar una mica l'història de Cal Foguet. Era una casa molt important a Granyena. Per els documents que encara existeixen es pot saber que Ramon Foguet i Calamandra Ribalta eren un matrimoni de rics terratinents amb forces finques, especialment vinyes a tota la Comarca. Viatjaven a França on es compraven robes i barrets elegants que encara estan guardats als armaris i que després hem usat per disfresses. Anaven aquests avantpassats en tren i en tartanes entapissades.

Aquest matrimoni va tenir dos fills, Na Concepció i en Josep Foguet i Ribalta. Aquest es va casar amb Maria Muncunill Parellada, filla de Manresa. Josep Foguet i Maria Muncunill varen celebrar el seu casament a Granyena el dia 10 de maig de 1.884. No tingueren fills i per això varen demanar al seu cunyat i germà Lluís Muncunill Parellada (que en tenia molts) afillar a la petita neboda Montserrat, que aleshores tindria nou anys i acabava de fer la seva Primera Comunió. Na Montserrat va passar la seva infantesa i joventut a Granyena.

L'oncle Foguet menava les seves terres plantades de vinyes i la tia Marieta amb la companyia de la seva afillada i varies minyonetes que l'ajudaven a la feina, feien senzills menjars, netejaven la casa, cosien, brodaven i resaven. Eren molt piadoses. Tot això ho sé pels escrits, llibres i relíquies que hi ha a Can Foguet. Els Srs. Foguet eren molt amics dels Srs. Campderrós, de Cal Caballera.

Les sortides de la Montserrat de Granyena eren sempre a Terrassa per a veure a la família, encara que s'escrivien més que visitaven. En alguna Festa Major, Montserrat va conèixer a qui després fou el seu marit, Ramon Mª Roca i Sastre. Molts escrits diuen que Montserrat va ésser educada a Granyena i es veritat.

M'agrada destacar que quan la tia Marieta es va quedar vídua d'en Josep Foguet, l'any 1.919, va donar a l'Ajuntament de Granyena un tros de la seva propietat per fer el nou Cementiri. Per això ara es diu "el tros del Cementiri" - Els plànols de restauració de l'Església de la Mare de Deu del Camí els va fer el germà de la tia Marieta, Lluís Muncunill, pare de Na Montserrat, conegut arquitecte modernista de Terrassa, contemporani i amic d'en Gaudí. I anys després, la senyora Montserrat, que tots vosaltres coneixeu, va donar al Bisbat de Solsona l'Església de Sant Pere, de la Plaça Major de Granyena. Ara ja coneixeu una mica, només una mica, el perquè d'una gran estimació per Granyena. Tot això està quelcom explicat en el llibre que

Lluís ha escrit del seu pare i que molts de vosaltres ja el teniu.

Quan Lluís i jo ens varem conèixer l'any 1.950 -quasi mig segle!- només em parlava de Granyena com el paradís terrenal de la seva vida. Em vingut de promesos i de casats. Per això conec totes les famílies. He vist casar la joventut de la vila i he conegut els seus avis.

Per a Lluís tot el de Granyena es més bó i més bonic, tant les perdius com les carxofes que Na Generosa plantava al Freginal, així com els seus cels, els núvols que passen de llarg i els seus paisatges, que tan havia passejat amb el seu pare i que li van servir per aprendre d'ell a estimar la natura, de la manera com en Lluís ens va dir en la seva xerrada a l'Ateneu de Tàrraga en aquell sentit Homenatge del Centenari Roca Sastre que coneixeu.

Quan anys més tard, Lluís va venir de Notari a Cervera, no va ésser per casualitat, sinó per pur amor a la Segarra.

Carmen Burgos-Bosch Mora
Granyena, 9 setembre 1.999